

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/95/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820010189
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6820010189.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., a Mgr. Jána Bednára, v trestnej veci obžalovaného X. E., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 5. októbra 2021 v Banskej Bystrici odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 0T/28/2020 zo dňa 15. júna 2021, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietá.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolanie poškodených F. G., nar. XX. XX. XXXX a F. G., nar. XX. XX. XXXX zamietá.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 0T/28/2020 zo dňa 15. 06. 2021 bol obžalovaný X. E. podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby pre skutok kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

dňa 25. júna 2020 okolo 20.30 h v meste Z. na ulici 9. mája pred bytovým domom č. XXX sa po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov v prítomnosti najmenej dvoch ďalších osôb vyhrážal zabitím F. G., nar. XX. XX. XXXX, slovami „mne je to jedno, či dnes pôjdem do basy, oddelím Ti hlavu od tela“, pričom na zdôraznenie svojich vyhrážok sa proti F. G. zahnal kovovou tyčou v dĺžke 1,5 m so slovami „zabijem ťa“, čím svojim konaním vzbudil u F. G. dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku súd poškodených F. G. st., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom 9. mája XXX/X, Z., a F. G. ml., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom 9. mája XXX/X, Jelšava, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní intervenujúci prokurátor, ktoré neskôr písomne odôvodnil v podstate tým, že s právnym názorom okresného súdu, ktorý je vyjadrený v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku, nemožno súhlasiť. Okresný súd správne v odôvodnení svojho rozsudku konštatuje, že výpovede svedkov podstatné pre rozhodnutie vo veci sa v zásade dajú rozdeliť na dve základné skupiny - jedna skupina sú svedkovia z okruhu rodinných príslušníkov poškodeného a druhá skupina sú svedkovia z okruhu rodinných príslušníkov obžalovaného. Rovnako možno súhlasiť s konštatovaním okresného súdu, že obe skupiny svedkov sa vo svojich výpovediach podstatne rozchádzajú v tom, čo sa malo dňa 25. 06. 2020 v Z. na ulici 9. mája stať. Na druhej strane nemožno vôbec súhlasiť s tým, ako vyhodnotil okresný súd tieto dve skupiny svedeckých výpovedí z hľadiska ich vierohodnosti. Pokiaľ ide o svedecké výpovede osôb z okruhu poškodeného F. G. st., tak v týchto výpovediach nie sú ani tie najmenšie rozpory týkajúce

sa skutkových okolností. Títo svedkovia zhodne vypovedali a identifikovali osobu páchatel'a, zhodne uviedli, že to bol X. E., ktorý sa pod vplyvom alkoholických nápojov vyhrážal F. G. st. oddelením hlavy od tela, pričom na zdôraznenie svojich vyhrážok sa po ňom zahnal kovovou tyčou. Na druhej strane svedecké výpovede osôb z okruhu rodinných príslušníkov obžalovaného sú plné rozporuplných tvrdení, a to rozporov v podstatných náležitostiach, pričom z obsahu týchto svedeckých výpovedí vôbec nemožno ustáliť, čo sa dňa 25. 06. 2020 v Z. stalo. V tomto prípade nemožno súhlasiť s interpretáciou okresného súdu, že tieto rozpory mohli byť spôsobené tým, že niektorí svedkovia boli pod vplyvom alkoholu, že nepoznajú útočiace osoby po mene, a teda, že tieto rozpory nemožno vyhodnotiť ako zásadné rozpory z hľadiska hodnotenia dôkazov. Ďalej citoval niektoré časti výpovedí svedkom, pričom uviedol, že z jednotlivých výpovedí vyplýva, že čo výpoveď, to iná verzia o priebehu skutku, iná verzia o osobách útočníkov a spôsobe prevedenia útoku. Tieto rozpory sú podstatné a na rozdiel od konštatovania okresného súdu sú významné aj z hľadiska celkového hodnotenia dôkazov a ustálenia viny obžalovaného. Nemožno teda vyvodiť iný právny záver, ako ten, že títo svedkovia sú absolútne nevierohodní. Z obsahu týchto rozporuplných výpovedí si okresný súd vyvodil záver, že niekto z rodiny G. obžalovanému musel spôsobiť poranenie hlavy, a preto pokiaľ toto G. popierajú, tak klamú. V tejto súvislosti uviedol, že vec prípadného fyzického napadnutia X. E. bola predmetom samostatného priestupkového konania vedeného na Obvodnom oddelení PZ Jelšava, ktoré ešte nie je právoplatne skončené. Pokiaľ by sa aj pripustila verzia o tom, že obžalovaný svojím protiprávnym správaním vyprovokoval nejakých útočníkov k odvetě, tak takéhoto konanie vzhľadom na jeho charakter, motiváciu útočníkov odvracajúcich hrozbu, spôsobenú ujmu na zdraví s dobou liečenia do 7 dní, nedosahuje taký stupeň spoločenskej nebezpečnosti, aby toto konanie bolo predmetom samostatného trestného konania, teda nemožno takéto konanie porovnávať s konaním obžalovaného. Záverom poukázal na to, že z časov telefonických hovorov nemožno vôbec odvodzovať časový sled jednotlivých udalostí. Postaviť dôveryhodnosť výpovedí svedkov a konštatovať, že G. si konanie obžalovaného vymysleli len na základe toho, ktorý svedok v aký čas oznámil vec na polícii a od toho odvodzovať časový sled udalostí a priebeh skutkov fyzického napadnutia, je nesprávne. Z hľadiska vierohodnosti výpovedí je dôležitý samotný obsah svedeckých výpovedí a z tohto hľadiska jednoznačne ako vierohodné vyznievajú výpovede svedkov z okruhu poškodeného, a to aj v kontexte telefonického hovoru F. O. na linku 158, ktorá opísala fyzický útok obžalovaného voči jej otcovi. S poukazom na uvedené preto podľa neho neobstojí záverečné konštatovanie okresného súdu, že na základe hodnotenia výpovedí svedkov, ale aj na základe ďalších dôkazov, mal súd rozumné pochybnosti o tom, či obžalovaný spáchal skutok, resp. mal súd za preukázané, že ku skutku uvedenému v obžalobe vôbec nedošlo. Vzhľadom na všetky skutočnosti preto navrhol, aby krajský súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Proti uvedenému rozsudku podali priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní odvolanie aj poškodení F. G. st. a F. G. st., ktoré však bližšie neodôvodnili.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedla, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomného odôvodnenia podaného odvolania a navrhla, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný v rámci verejného zasadnutia uviedol, že súhlasí s rozsudkom okresného súdu, ktorým bol oslobodený spod obžaloby.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie prokurátora a poškodených bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali

podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, a odvolania poškodených sú podané neoprávnenou osobou.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku vyčerpávajúcim spôsobom uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a prípadného trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami, najmä vo vzťahu k výroku o vine. V podrobnostiach preto krajský súd poukazuje na podrobné odôvodnenie rozsudku (str. 10 - 17), s ktorým sa v plnej miere stotožnil.

Ďalej je potrebné konštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie aj nad rámec dôkazných návrhov zo strany prokurátora, a taktiež zopakoval dokazovanie v rozsahu, ako mu to bolo nariadené uznesením krajského súdu sp. zn. 5To/2/2021 zo dňa 19. 01. 2021, ktorým bol zrušený pôvodný rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a vec mu bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie.

Nad rámec odôvodnenia napadnutého rozsudku, s poukazom na odvolacie dôvody okresného prokurátora, krajský súd konštatuje, že na preukázanie viny obžalovaného, musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. To platí tým skôr, keď v prejednávanom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú a súd svoje rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov.

Pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedka - poškodeného k obžalovanému, teda či svedok s obžalovaným je v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom, či zamestnávateľskom vzťahu, príp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného (často hmotného) záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny (vyplývajúce, či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi svedkom a obžalovaným), ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

Z vykonaného dokazovania vyplýva záver, že v predmetnej trestnej veci dôkazy, ktoré majú usvedčovať obžalovaného zo spáchania skutku, sú svedecké výpovede svedkov z rodiny poškodených, a to F. G. st., F. G. ml., F. O., V. E., S. O. a M. N.. V tejto súvislosti je ale potrebné pripomenúť, že napr. podľa listinných a telefonických záznamov bolo preukázané, že obžalovaný sa do budovy OO PZ Jelšava dostavil o 20:41 h, a to s viditeľným krvácajúcim poranením hlavy, následne bol v budove OO PZ aj ošetrovaný privolanou RZP, a svedkyňa F. O. v rovnakom čase (20:41 - 20:44) telefonovala na tiesňovú linku 158, že nejaké osoby napadli palicami jej starších rodičov, pričom tieto osoby sa stále nachádzajú na mieste, kričia a nadávajú. Už z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný sa nemohol nachádzať na mieste činu a napádať palicou poškodených, keďže v tom čase už bol preukázateľne v budove OO PZ Jelšava, ktorá sa od miesta činu nachádza vo vzdialenosti 420 - 450 metrov. Taktiež napr. svedok M. N. (švagor poškodeného F. G. st.) vo svojej výpovedi uvádzal, že z okna obývačky svojho bytu na treťom poschodí videl, ako obžalovaný pristúpil k poškodenému F. G. st., ktorý sedel pred vchodom bytového domu, a zahnal sa po ňom tyčou. Ako ale vyplynulo z výpovede samotného poškodeného F. G. st. a ďalších svedkov, M. N. vyšiel na okno, až keď poškodený F. G. st. volal o pomoc, resp. až keď boli na mieste policajti, teda je zrejmé, že nemohol vidieť nič z toho, čo sa malo udiť predtým. Napokon aj krajský súd poukazuje na to, že obaja poškodení nemali na sebe žiadne zranenia (čo je aj vzhľadom na skutkovú vetu podanej

obžaloby pochopiteľné, keďže malo ísť o verbálny trestný čin), ale naopak obžalovaný mal trznú ranu na temene hlavy a na pravom predlaktí, pričom konanie poškodených vo vzťahu k obžalovanému je riešené v rámci priestupkového konania, a nie konania trestného, ako je to v prípade obžalovaného. Z uvedeného je potom zrejmé, že ani výpovede svedkov z okruhu rodiny poškodených vzhľadom na ich vzájomné rozpory, ako aj rozpory s ostatnými vykonanými dôkazmi, nemohli slúžiť ako podklad pre uznanie viny obžalovaného.

Záverom je teda možné zhrnúť, že v prípade, ak má slúžiť výpoveď svedka ako jediný priamy dôkaz, preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný, či dokonca vyvrátený. Aj oslobodenie obžalovaného spod obžaloby je zákonným rozhodnutím v prípade, ak prokurátor, ktorý zastupuje obžalobu, neunesie dôkazné bremeno. Preto okresný súd v tomto prípade, rešpektujúc zásadu in dubio pro reo, nemal inú možnosť, ako oslobodiť obžalovaného spod obžaloby.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Námietky okresného prokurátora k obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a námietky k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám okresného prokurátora, svojim obsahom potom nenapĺňa žiadny odvolací dôvod podľa § 321 Trestného poriadku.

Okresný súd nepochybil ani pri rozhodnutí o uplatnenom nároku na náhradu škody poškodených F. G. st. a F. G. ml. Podľa 288 ods. 3 Trestného poriadku ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom. Poškodenému prislúcha právo podať odvolanie len v rozsahu vymedzenom v § 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v zmysle ktorého poškodený môže podať odvolanie len pre nesprávnosť výroku o náhrade škody. Výrok o náhrade škody má však oporu vo výroku o vine. Z ustanovenia § 288 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že ak okresný súd obžalovaného oslobodí spod obžaloby, musí obligatórne poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody odkázať na civilný proces. Ak sa poškodení v takomto prípade odvolali proti tomuto výroku rozsudku, sú osobou neoprávnenou na podanie odvolania, a ich odvolanie musí byť zamietnuté ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, lebo nárok na náhradu škody možno priznať len odsudzujúcim rozsudkom. Odvolanie poškodeného proti oslobodzujúcemu rozsudku smeruje vždy svojou povahou proti výroku o vine a takéto odvolanie poškodenému neprislúcha.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd odvolanie poškodeného F. G. st. a poškodeného F. G. ml. podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietol ako odvolanie podané osobou neoprávnenou.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia zamietol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.